

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР“

НАИМЕНОВАНИЕ НА БАКАЛАВЪРСКАТА ПРОГРАМА	УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	3.7. Администрация и управление
ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ	Мениджър
ПРОФИЛ НА ОБУЧЕНИЕТО (СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ)	
Квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование (КРЕПВО)	Първи цикъл
Националната квалификационна рамка (НКР)	Ниво 6Б
Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот (ЕКР)	Ниво 6
Област на висше образование според UNESCO–ISCED 2013 CLASSIFICATION	04. Business, Administration and Law 041. Business and Administration 0413. MANAGEMENT AND ADMINISTRATION
ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО	4 години (8 семестъра)
ECTS КРЕДИТИ	Общо не по- малко от 240 ECTS кредита- не по- малко от 60 ECTS за учебна година, не по- малко от 30 ECTS кредита на семестър
ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ	Редовна, задочна
ПРОЦЕДУРИ И КРИТЕРИИ ЗА ПРИЕМ	Изисквания за завършено образование: средно. Начини на кандидатстване: 1. Кандидат-студентите се явяват на конкурсен изпит - „Тест по информатика“. Тестът се базира на съдържанието на учебни помагала по „География на България“ и „География и икономика“. 2. Кандидат-студенти, издържали успешно държавните зрелостни изпити, съгласно Закона за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план, участват в класирането с оценка от държавен зрелостен изпит. 3. Признават се и оценки от положени конкурсни изпити в други висши училища. Балообразуване: Балът за класиране се образува по шестобалната система като средноаритметична от следните три оценки: - оценката по български език от дипломата за средно образование;

	<ul style="list-style-type: none"> - оценка по избор от дипломата за средно образование (математика, география и икономика, история и цивилизация, биология и здравно образование, химия и опазване на околната среда, икономика, информатика или чужд език); - оценката от изпитния тест, държавен зрелостен изпит или положен конкурсен изпит в друго висше училище.
ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИИ	<p>Признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища с цел достъп до по-нататъшно обучение в системата на висшето образование във Висше училище по агробизнес и развитие на регионите се извършва в изпълнение и допълнение на Закона за висше образование – чл. 21, т. 13, Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и Правилника на Висше училище по агробизнес и развитие на регионите (ВУАРР) за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и признаване на ОНС „доктор” и научната степен „доктор на науките”, придобити в чуждестранни висши училища или научни организации.</p>
ЗАВЪРШВАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО <i>/изисквания за дипломиране /</i>	<p>Защита на дипломна работа или държавен изпит. До държавен изпит или защита на дипломна работа се допускат студенти, изпълнили всичките си задължения по учебен план. Изисквания за дипломиране:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Получаване на всички изискуеми кредити по бакалавърската програма. За завършване на обучението са необходими 240 кредита – 185 кредита за задължителни дисциплини, 28 кредита – избираеми, 12 – факултативни, 5 кредита – задължителна учебна практика, и 10 - за държавен изпит. Задължителната учебна практика се провежда в организации от всички области на стопанската дейност, както в страната, така и в чужбина; - За явяване на защита на дипломна работа студентът трябва да е с минимален успех от семестриалните изпити „Мн. добър 5“. <p>Завършилите студенти придобиват образователно-квалификационна степен "Бакалавър" и получават диплома за висше образование заедно с European Diploma Supplement според Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот - Ниво 6Б.</p>
ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО	<p><i>След завършване на обучението, бакалавърът по управление на информационните системи трябва да:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава, спазва и прилага правилата за здравословни и безопасни условия на труд; - умее да формулира проблеми, задава въпроси, прави отчет за извършената работа, установява и поддържа делови отношения; - познава трудовото законодателство, своите права и задължения; - умее да работи в екип, като участва активно при разпределение на задачите, съдейства на членовете на екипа при изпълнението им и търси помощ от тях; носи отговорност; - съзнава необходимостта от повишаване на квалификацията

си и целенасочено планира участието си в различни форми за продължаващо професионално усъвършенстване;

- демонстрира творчески идеи, подходи и умения;
- изучаване и използване на различни езици за програмиране;
- умее да намира информация в интернет, работи със специализирани програмни продукти и продукти за създаване на документи;
- владее чужд език на ниво, позволяващо му да осъществява ефективна устна и писмена комуникация по професионални и други теми;
- спазва професионалната етика.
- организира ефективно работното си време и задачи;
- познава и прилага правилата за работа с устройствата от дадена компютърна система;
- работи с техническа документация, спецификации и стандарти;
- инсталира и настройва необходимия приложен софтуер;
- работи с програми за защита от вируси и компресиране на данни;
- познава принципите и правилата за организация на данни в база от данни;
- умее да създава текстови документи, да вгражда различни документи един в друг;
- умее да въвежда и форматира данни в електронни таблици;
- работи с формули и вградени функции в програми за електронни таблици;
- умее да представя данни в таблица във вид на графики и диаграми.
- познава основните формати и методи за съхранение на данни в електронен вид;
- умее да трансформира данни от един формат в друг, отстранява несъвместимости във формата и структурата на данните;
- работи със специализирани програми за сканиране на документи и преобразуване в текст;
- описва основните компоненти на база от данни и методите за свързване към тях;
- ориентира се в структурата на определена база от данни, намира връзката между таблици и данни;
- създава заявки за извличане, добавяне, промяна и изтриване на информация в база от данни;
- използва инструментите в програмите за електронни таблици за извличане на информация от база от данни;
- изготвя справки, отчети и презентации от информация в база от данни и електронни таблици в различни формати;
- извършва операции с данни през екранните форми на специализирани програми за фирмено и бюджетно счетоводство и управление на бизнеса;
- генерира справки и отчети със средствата на специализираните програми за фирмено и бюджетно счетоводство и управление на бизнеса;
- умее да архивира и възстановява информация в база от данни;
- обработва данни от електронна поща.

МЕТОДИ И СРЕДСТВА ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Извеждането на лекционните курсове по дисциплините се онагледява с подходящи материали и допълнителни примери, както и посещение на различни фирми, организации и институции.

Обучението се основава на „интелигентен“ подход към разбирането и прилагането на ИКТ в обучението. Той се характеризира с комбиниране на идеи, методи и изследователски решения от научните области на психологията, педагогиката, методиката и др техническите достижения в областта на ИКТ. За успешното усвояване на преподавания материал тематичните единици са онагледени с подходящи съвременни средства. Разработени са мултимедийни презентации по отделните тематични единици, онагледени със схеми, диаграми и фотоси.

При това интегриране на техническите средства и методи от една страна и хуманитарните науки от друга, се създават условия за постигане на оптимална учебна среда, в която да се осъществява ефективен обучителен процес.

На студентите се дава възможност за самостоятелна подготовка по предварително зададени теми, допълващи знанията им от лекционния курс. Извънаудиторната заетост на студентите включва индивидуална работа с преподавателя, работа с литературни източници по проблема, интернет и др.

При представяне на лекционния материал се прилагат следните методи на обучение:

*Диалог – дискусия – студентите се обучават да мислят и участват активно в учебния процес, да придобиват нови знания и умения, да се вслушват в мнението на колегите си, да приемат и отхвърлят други мнения, да поставят и аргументирано да защитават своето. Обучаваните придобиват практически умения за работа в група.

* Беседа и решаване на казуси – студентите придобиват знания и умения по поставените въпроси, формират и отстояват мнение, изграждат способност за аргументация и защитаване на позиция. Формират в себе си способността за откриване на „път“ за решение на зададен проблем на база придобити знания.

При семинарни и подобни занятия се прилагат:

*Мозъчна атака – студентите се стимулират да проявяват творческа активност по зададен въпрос или поставена тема, да генерират идеи, анализират проблемна ситуация, оценяват възникналите идеи и да при постигането на желаният генерират контраидеи. Учат се свободно да изказват идеи или мнения без каквато и да било оценка или предварително обсъждане. Процесът носи удовлетворение на обучаемите резултат, дава им необходимата смелост и кураж да изказват своето мнение свободно. Развива чувството за съпричастност към поставен проблем, утвърждава способностите за работа в екип.

*Ролева игра - студентите участват в учебна „игра“, в която се раздават определени роли, при чието изпълнение те решават проблем от действителността, който се структурира чрез играта. Ролевата игра се приема като реална, защото тя е „извадка от реалността“. От нея се очаква да представи какво би се случило, ако зададените експериментални условия се

	<p>окажат реални. Обучаемите повишават качеството на знанията и уменията си и развиват личността в себе си, активно придобиват познания чрез собствени усилия, стимулира се и се развива критичното и самокритичното мислене, създава се положително отношение към ученето и умствения труд, изграждат се допълнителни умения за възискателност, самовзискателност и самооценка, формира се чувство за лична, колективна отговорност и развитие на емпатийно общуване.</p> <p>*Учение в и чрез опита - Студентите се поставят в ситуация, в която решението на даден проблем изисква влагането на знания и умения, които вече са придобити (други форми на обучение, житейски опит и др.). По този начин обучаемите се стимулират да свързват, анализират, систематизират и извличат необходимата информация за решаването на поставеният проблем от своите собствени ресурси. Формират позицията за многопластността на проблемите.</p> <p>Акцентът е върху придобиването на практически опит в обучаемите чрез ситуационни методи на обучение.</p>												
<p>ПРОЦЕДУРИ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ</p>	<p>Оценяването на знанията и уменията на студентите се осъществява от титуляр на дисциплина. Дейностите по оценяването се основават на следните принципи: прозрачност, безпристрастност, обективност и точност.</p> <p><i>Семестриалната оценка</i> е комплексна и се формира от различни елементи, като семестриален изпит, активност по време на лекциите/семинарните занятия, разработен курсов проект и др.</p> <p><i>Основни критерии за формиране на оценката</i> са: пълнота на усвояване на учебния материал, усвоена терминология, свобода на изказа, умения за интерпретация върху учебния материал, умения за практическо прилагане на теоретичните познания, аналитични и синтезиращи умения и способности, умения за формиране на изводи и обобщения.</p> <p>Крайната оценка се формира от покриването на критериите за формиране на оценката, описани в учебната програма за всяка дисциплина.</p> <p>Крайната оценка е по шестобалната система в съответствие със скалата по ECTS. Минималната оценка за успешно приключване на обучението е Среден 3, а максималната е Отличен 6, съотнесени по ECTS скала: А – отличен; В – много добър; С – добър; D, E – среден; FX, F – слаб /не се присъждат кредити/.</p> <p>Всяка учебна дисциплина от учебния план на специалността получава кредитен еквивалент съгласно учебния план.</p> <table border="1" data-bbox="735 1738 1347 1973"> <thead> <tr> <th colspan="2">Национална система за оценяване</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Отличен</td> <td>5.50 – 6.00</td> </tr> <tr> <td>Много добър</td> <td>4.50 – 5.49</td> </tr> <tr> <td>Добър</td> <td>3.50 – 4.49</td> </tr> <tr> <td>Среден</td> <td>3.00 – 3.49</td> </tr> <tr> <td>Слаб</td> <td>2.00</td> </tr> </tbody> </table>	Национална система за оценяване		Отличен	5.50 – 6.00	Много добър	4.50 – 5.49	Добър	3.50 – 4.49	Среден	3.00 – 3.49	Слаб	2.00
Национална система за оценяване													
Отличен	5.50 – 6.00												
Много добър	4.50 – 5.49												
Добър	3.50 – 4.49												
Среден	3.00 – 3.49												
Слаб	2.00												

	Разпределение на оценките по Националната система	Оценки по ECTS	
	5.75 – 6.00	A (10%)	95% - 100%
	5.00 – 5.50	B (25%)	80% - 94%
	4.25 – 4.75	C (30%)	61% - 79%
	3.50 – 4.00	D (25%)	46% - 60%
	3.00 – 3.25	E (10%)	40% - 45%
	2.50 – 2.75	Fx	-
	2.00 – 2.25	F	
ВРЪЗКА С ПОТРЕБНОСТИТЕ НА ПАЗАРА НА ТРУДА	Студентите придобиват компетентности по мениджмънт и умения за самостоятелно решаване на проблемни ситуации и използване на авангардни технологии в управлението на комуникационните системи, което им осигурява възможности за реализация във всички сфери на обществения и икономическия живот, където те намират приложение.		
РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО	Успешно завършилите обучението в бакалавърската програма познават теорията и практиката на ИС и приложението на комуникационните и информационните технологии в управлението и администрацията. Завършилите могат да проектират, изграждат, организират и управляват информационните и комуникационните системи в организациите в условията на разнообразна и непрекъснато променяща се среда.		
Знания	<p>Знания и разбиране в областта на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проектирането и използването на съвременните бизнес-информационни системи и технологии; техническото и програмното осигуряване и обработката на информационни ресурси; - създаването и поддържането на бази данни; приложението на информационните технологии в бизнеса, администрацията и други сфери на обществения и социалния живот; - различни езици за програмиране; - информационна сигурност; -софтуер за управление на екипи и проекти 		
Умения	<ul style="list-style-type: none"> - анализ на нуждите от използване на информационните ресурси в бизнес организациите; - статистически анализ; - създаване, актуализиране и инсталиране на различни по трудност програмни структури; - инсталиране и поддържане на основните софтуерни ресурси по сигурността на данните на организацията, в която работи; - моделиране на организационни процеси и данни; - внедряване и поддържане на информационните ресурси в бизнес организациите; - осигуряване на комплексна защитеност на информационните ресурси; - организиране, ръководене, контролиране и усъвършенстване на организацията; - планиране, отчет и контрол в средата на информационните системи; - създаването и осъществяването на иновационни програми и проекти. 		

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> - прилага изискванията за опазване на офис техниката, с която работи; - умее да ползва програмни продукти; - прилага текстообработващи програми, програми за оформяне на електронни таблици и графика, програми за изготвяне на презентации; - намира информация в Интернет, ползва електронна поща, осъществява комуникация с различни технически средства; - контролира процеса на създаването и поддържането в актуален вид на уеб-страницата на предприятието - работи в мрежови среди - работи с бази данни - рационално използва възможностите на Интернет като средство за пренасяне на информация и електронен бизнес - познава понятията и принципите на съвременната работа в информационно-комуникационна среда
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА УЧЕБНИ ПРАКТИКИ И ПРОИЗВОДСТВЕНИ СТАЖОВЕ	<p>По време на своето обучение студентите имат възможност да проведат учебна практика в рамките на програма Еразъм+ на база на притежаваната от ВУАРР разширена Еразъм Харта и сключени междуинституционални споразумения с европейски висши образователни институции и партньорски организации. Студентите могат да участват в проект „Студентски практики“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.</p> <p>Студентите имат възможности за провеждане на практическо обучение на база на сключени договори за сътрудничество между ВУАРР и работодателски организации, малки и средни предприятия, международни, национални, браншови или регионални организации и съюзи в областта на агробизнеса.</p>
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ	<p>Студентите, завършили специалността „Управление на информационните системи“ придобиват квалификация мениджър и могат да се реализират във всички организации (държавни, частни, нестопански), в които се прилагат информационните технологии: държавната администрация, местната администрация, фирми, свързани с разработка и внедряване на софтуер, банковата сфера, митнически и данъчни институции, производствени фирми, търговски фирми и др.</p>